

Monitor Ruimte voor Duurzaamheid 2012

Kijk voor de
volledige monitor op
[www.haarlemmermeer.nl/
duurzaamheid](http://www.haarlemmermeer.nl/duurzaamheid)

Winnaar SHARE award 2012: Coert Zachariasse (Park 20|20 CV) en Wethouder Duurzaamheid, Werk, Jeugd en Onderwijs: John Nederstigt van gemeente Haarlemmermeer

Haarlemmermeer op koers: trendbreuk sinds 2008

Haarlemmermeer koerst af op een geheel duurzame samenleving. Voorbij recyclen, duurzaam bouwen en het verminderen van energieverbruik. Een samenleving waarbij alle facetten onder de loep worden genomen. Duurzaamheid, kennis en innovatie en bestendige relaties als uitgangspunt van die samenleving. Zonder onnodig gebruik van schaarse goederen en grondstoffen naar een comfortabel leven van welzijn en welvaart. Want Duurzaamheid loont als aanjager van de nieuwe economie. Pionieren met duurzame producten en duurzaam ruimte- en energiegebruik staan hierbij centraal. De gemeente Haarlemmermeer doet dat niet alleen maar samen met inwoners, scholen, bedrijven en instellingen. Samen werken aan een verandering in denken en doen, werken aan het veranderen van de samenleving, werken aan welzijn, innovatieve slagkracht en ondernemerschap. Omdat het loont, financieel en voor onze toekomst. Dat is waar Haarlemmermeer aan werkt.

Het programma Ruimte voor Duurzaamheid van de gemeente Haarlemmermeer omvat ruim 60 projecten die concreet invulling geven aan de thema's Duurzaamheid, Kennis en Innovatie; twee van de zeven speerpunten van het collegeprogramma van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer. Hierbij ligt de nadruk op uitvoering van duurzaamheid vanuit economisch perspectief, om samen met de pioniers in duurzaamheid die in

de gemeente actief zijn een bijdrage te leveren aan het behalen van deze doelstellingen. Jaarlijks meet de gemeente hoe Haarlemmermeer 'scoort' als het gaat om duurzaamheid en vertaalt deze cijfers naar een index van indicatoren. Zo kunnen we de ontwikkelingen in CO₂-uitstoot, duurzame energie-opwekking, duurzame mobiliteit, et cetera volgen en hierop handelen. Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de Monitor Ruimte voor Duurzaamheid 2012. De Monitor kun je terugvinden op www.haarlemmermeer.nl/duurzaamheid.

CO₂-uitstoot

2008 is in Haarlemmermeer geen CO₂-reductie meer bereikt. Wij hebben echter nu een CO₂-reductie van 3,8% gerealiseerd, een trendbreuk ten opzichte van eerdere jaren, ondanks de toegenomen groei in bedrijven en inwoners!

Een goede ontwikkeling en het geeft aan dat de grote inspanningen van gemeente en partners structureel vruchten afwerpen. Voornaamste redenen voor de CO₂-reductie zijn de toename in het gebruik van hernieuwbare energie, afname in energieverbruik bij zowel bewoners als bedrijven, de hogere klimaat-efficiëntie van energieproducenten en mogelijk de financiële en economische crisis. Binnen de gebouwde omgeving is een reductie zichtbaar van 26 kton als Schiphol en de Schiphol gerelateerde activiteiten buiten beschouwing worden gelaten.

Ter vergelijking, deze reductie is evenveel als de hoeveelheid CO₂-uitstoot die 3.000 huishoudens in een jaar uitstoten (inclusief mobiliteit) of de

Indicator Beeld van Haarlemmermeer	Index 2010	Index 2011	Index 2012
1 CO ₂ -uitstoot totaal Haarlemmermeer	100	101,5	97,6
2 CO ₂ -uitstoot, exclusief Schipholregio en Schipholgerelateerde bedrijven	100	101,2	98,4
3 Duurzaam opgewekte energie	100	112,4	120,3
4 Laadpalen	100	276,9	476,9
5 Huishoudelijk restafval per inwoner	100	88,7	88,3
6 Energielasten bewoners; gemiddelde prijs energielevering per woning	100	107,2	114,5
7 Energielasten bedrijven; gemiddelde prijs energiebedrijven per vastgoedobject	100	108,1	117,3
8 Bedrijfsvestigingen	100	106,0	107,1
9 Werkzame personen	100	101,5	102,7

hoeveelheid die uitgestoten wordt als je 5.000 maal de wereld rond vliegt.

Duurzame energieopwekking

In 2010 was het aandeel duurzame energie opwekking in Haarlemmermeer 291 TJ. In 2011 was dit toegenomen met 36 kton (=12%). De monitor Ruimte voor Duurzaamheid 2012 laat opnieuw een stijging zien, ditmaal van 23 TJ (=7%). De voornaamste energiebronnen zijn de vergistingsinstallatie bij de Meerlanden die in november 2011 in gebruik is genomen, de nieuwe windturbines bij Burgerveen Oost en zonnepanelen. Percentueel (ten opzichte van het totaalverbruik) wekt Haarlemmermeer nu 2,7% duurzame energie zelf op. Het landelijke gemiddelde van 4,1% duurzame energieopwekking is hoger dan het aandeel in Haarlemmermeer, maar is berekend over heel Nederland, dus inclusief alle afvalverbranders en windmolens op zee. Hiervan is 65% bijstook van biomassa in afvalcentrales.

Energielasten

Gemiddelde energielasten voor bewoners en bedrijven zijn in 2011 met respectievelijk 7,2% en 8,1% toegenomen ten opzichte van de 0-meting in 2010. In 2012 zijn de energielasten opnieuw toegenomen met 7% en 8%. De daling van energieverbruik in Haarlemmermeer betekent evenwel dat de energielasten voor bewoners en bedrijven in Haarlemmermeer - hoewel gestegen - niet zo zijn gestegen als elders in Nederland. De toename in energielasten heeft te maken met een hogere prijs voor gas en elektriciteit die bewoners en bedrijven betalen sinds juli 2012.

Mobiliteit

Het aantal semi-openbare elektrische laadpalen in Haarlemmermeer is gestegen van 13 in 2010 en 36 in 2011 naar 62 in 2012. De meeste laadpalen bevinden zich rond de A4 en in de omgeving van Schiphol. Haarlemmermeer heeft relatief gezien (per inwoner) ongeveer driemaal zoveel laadpalen dan landelijk gemiddeld. Daarnaast zijn er ruim 125 auto's die op aardgas, biogas of groengas rijden; zes maal zoveel per inwoner als het landelijk gemiddelde. Ook zijn er 970 hybride en 177 elektrisch aangedreven auto's (66 meer dan in 2011) in Haarlemmermeer.

In 2013 zetten de gemeente Haarlemmermeer en partners inspanningen onveranderd voort.

- Op 22 januari 2013 is de eerste van drie wereldwijde kenniscentra voor toegepast onderzoek van Arizona State University (ASU) geopend in Haarlemmermeer: het Global Sustainability Solutions Center (GSSC). Het GSSC zal universiteiten, ondernemingen, maatschappelijke organisa-

ties, gemeenschappen en overheidsorganisaties samenbrengen om vraagstukken op het gebied van duurzaamheid aan te pakken en, uiteindelijk, op te lossen. De eerste vier projecten van het GSSC zijn inmiddels gestart.

- Op 22 januari 2013 is Enginn geopend. Duurzame (startende) innovatieve ondernemers kunnen toegang krijgen tot een creatieve werkomgeving, in combinatie met coaching, netwerken, kennis en expertise, klanten en investeerders en toepasingsmogelijkheden bij bedrijven en instellingen. De eerste contracten zijn inmiddels gesloten.
- In 2013 is bovendien het Duurzaam Bedrijf Haarlemmermeer gestart. De gemeente zet hiervoor een bedrag van € 3,3 miljoen in, te gebruiken voor co-financiering van rendabele duurzame innovatieve projecten, die zonder de publieke bijdrage niet van de grond zouden zijn gekomen. Dit bedrag is door het bedrijfsleven met factor tien uitgebouwd tot bijna € 33 miljoen. Het gaat voornamelijk om projecten waarmee op grote schaal lokale duurzame energie wordt opgewekt. Bewoners (huurders en eigenaren), bedrijven en instellingen in Haarlemmermeer kunnen hiervan profiteren. Zo wordt geïnvesteerd in lokale groene opwekcapaciteit, waarvoor een lokaal Haarlemmermeers energie bedrijf zal worden opgericht. Samen met Ymere worden zonnepanelen geplaatst op minimaal 3.000 huurwoningen. Bewoners en bedrijven kunnen ook terecht bij Solar Green Point die zonne-energie wil aanbieden met een zonnepanelen weide van vier hectare. Met 'Zonnig Haarlemmermeer' kunnen huiseigenaren zonnepanelen 'leasen' op eigen dak. Eenzelfde constructie is er voor MKB-ers met het project ZonderMeer. Maar ook sportverenigingen en (eigenaren van) gebouwen worden ontzorgd als zij willen verduurzamen. Ook zal Meerwind nog twee windturbines plaatsen. Bovendien worden meer innovatieve projecten ondersteund; het project Gelijkspanning, waarbij een kas op basis van gelijkstroom wordt voorzien in plaats van wisselstroom (25% energiewinst door afwezigheid van conversiestappen) en een project waarbij algen worden gekweekt voor de cosmetische industrie. Algen zijn de snelst groeiende vegetatie in de wereld en nemen CO₂-uitstoot op uit de lucht.
- Duurzaam ondernemen; dit jaar starten wij onze aanpak om MKB'ers te faciliteren te verduurzamen, zie de achterkant van deze flyer.

De overige projecten en ingezette inspanningen zetten wij uiteraard ook onveranderd voort.

Het totale Uitvoeringsprogramma Ruimte voor Duurzaamheid 2012-2014 kun je terugvinden op www.haarlemmermeer.nl/duurzaamheid.

Partners in duurzaamheid

Het programma Ruimte voor Duurzaamheid rust juist ook op onze partners: het zijn onze inwoners, bedrijven en instellingen die samen het verschil willen maken. De inspanningen van Schiphol zijn in de monitor opgenomen. Maar daarnaast werken onze partners aan diverse initiatieven in duurzame ontwikkeling die de dynamiek die hier bestaat kenmerken en versterken. Zo is in 2012 De Boshoeve geopend, het eerste kinderdagverblijf met natuurwerkplaats, dat gevestigd is in een energieleverend lucht- en waterzuiverend gebouw. KLM vliegt wekelijks op biofuels van Amsterdam naar New York. Miscanthus Groep plant 60 hectare olifantengras, waarmee bijvoorbeeld biokerosine of bioplastic gemaakt kan worden. Duurzaam ondernemen past bij de visie van het Spaarne Ziekenhuis. In 2012 zijn diverse projecten gestart om daadwerkelijk duurzamer te gaan werken. Belangrijk daarbij is de ondertekening in april 2012 van het convenant Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen in de zorg; het Spaarne Ziekenhuis participeert ook in het Duurzaam Bedrijf Haarlemmermeer. Andere voorbeelden van veelbelovende initiatieven waaraan door partners volop wordt gewerkt zijn de realisatie van een vergassingsinstallatie, de integratie van duurzaamheid in curriculum en campus van de Katholieke Scholengemeenschap Hoofddorp, de realisatie van een energienulhuis, et cetera. Aan het TNT Centre is in 2012 de Sustainable Leadership Award for Design

and Development toegekend. Ook was het project genomineerd voor De Nederlandse Bouwprijs 2013. De ontwikkeling die Delta Development Group, Volker Wessels en Reggeborgh met de gemeente Haarlemmermeer hebben gerealiseerd is ook uniek. Park 20|20 is het grootste aaneengesloten full-service businesspark ter wereld gebaseerd op de cradle-to-cradle(C2C) filosofie. Niet voor niets hebben wij 29 mei jl. een Franse ministeriële vertegenwoordiging ontvangen op Park 20|20 in Hoofddorp (Beukenhorst-Zuid). Optimalisatie van restwaarden door demontabel bouwen, toepassing van materialenpaspoorten, kwaliteit van de toegepaste bouwmaterialen die passen binnen de ambities van het C2C-concept, zonne-energie, waterzuivering en energie uit afval en geavanceerde techniek met behulp van warmte- en koudeopslag vormen bij Park 20|20 een stevige basis, waarbij continu wordt gezocht naar de volgende stap op weg naar een circulaire economie.

Meer informatie

Voor meer informatie over het programma Ruimte voor Duurzaamheid van de gemeente Haarlemmermeer en/ of de initiatieven op het gebied van duurzame ontwikkeling in Haarlemmermeer en omgeving, zie www.haarlemmermeer.nl/duurzaamheid of neem contact op met mevrouw drs. D. de Rijk, programma manager gemeente Haarlemmermeer via e-mail: Debby.de.Rijk@Haarlemmermeer.nl of via telefoon: 06-20 400 584.

Duurzaam ondernemen loont!

De gemeente Haarlemmermeer, het Natuur en Milieu Centrum Haarlemmermeer (NMCH), het MKB Haarlemmermeer-Schiphol en de Hogeschool van Amsterdam (HvA) slaan de handen ineen om bedrijven die willen verduurzamen te ondersteunen en ontzorgen. Want Duurzaamheid loont als aanjager van de nieuwe economie. Dat is waar Haarlemmermeer aan wil werken samen met u. Na de zomer starten wij gezamenlijk een gericht traject op bedrijventerreinen waarin wij bedrijven die tips & tricks voor duurzame ontwikkeling zullen aanreiken die gemakkelijk toepasbaar zijn en snel financieel resultaat opleveren.

Wilt u participeren? Meld u dan aan via Debby.de.Rijk@Haarlemmermeer.nl.

Onderneemt u al duurzaam? Laat het ons weten!

